

10 år med hestefag på Skjetlein.

I 10 år har Skjetlein vgs tilbudt opplæring i hestefag. Faget ble godkjent av KUF i **1998, og lagt under studieretning naturbruk. Inntil ny reform kom, skulle faget ligge** under Vk1 landbruk og naturforvaltning, med egen læreplan tilpasset hest.

Med Kunnskapsløftet fikk faget egen plass på tilbudsstrukturen som programfag, Vg2 Heste- og hovslagerfaget (HH). Bare 3 naturbruksskoler, Melsom, Lier og Storsteigen, fikk i gang tilbud med hestefag første året og høsten 1999 kom flere skoler etter, der i blant Skjetlein.

6 elever fikk tilbud om hesteopplæring på Vk1 skoleåret 1999/2000. Skolen hadde da anskaffet 2 hester og noe utstyr for ridning og kjøring. I tillegg lånte vi en hest med utstyr. Det ble anlagt en ridebane og rundpaddock på skolen.

Interessen for opplæringstilbudet var stor og etter få år var elevtallet kommet opp i 30 både på første og andre året. Med 60 elever i hestepraksis ble behovet for undervisningsmateriell som flere hester med utstyr, stallplasser, luftegårder, treningsarenaer, samt arbeidskraft til å drifte stallen og lærerkrefter etter hvert veldig stort.

Samtidig var fylkeskommunen i en situasjon som førte til at de videregående skolene måtte foreta store innsparingstiltak. Skolen fikk ingen ekstra midler for å etablere det nye faget og det ble smått med investeringer i forhold til behovet. Vi fikk med andre ord noen tøffe oppstartsår.

Utfordringene var mange: Lærere var til å begynne med ikke tilstrekkelig kvalifisert. Hest er svært plasskrevende, arbeidskrevende og ikke minst kostnadskrevende å drifte. Arealer som tidligere var forbeholdt landbruk skulle omdisponeres til treningsarenaer, luftegårder og staller. Grovfor skulle tilpasses hest, gjødsel og strø skulle håndteres... Holdninger til et nytt fagområde skulle fordøyes og bearbeides av alle. Akkurat *det*, trenger ikke å være så enkelt når skolen har hundre års tradisjon med kun landbruksopplæring!!

Til tross for det, har jeg følelsen av at hestefaget er blitt tatt godt imot av ledelse og ansatte ved Skjetlein. Det at ledelsen har hatt tro på, og profilert de nye tilbudene vi har både på hest, hund og smådyr så godt, er helt avgjørende for at vi har lyktes. Disse tilbudene har også styrket skolen med svært gode elevtall.

I dag eier skolen 5 hester, og vi låner 7 – 8 hester som benyttes i undervisningen. I tillegg har vi tilgang til stall og hester ved Leangen travbane. Vi har over tid fått supplert med mere hesteutstyr slik at vi i dag er rimelig utstyrt i forhold til behovet. Vi er flere godt kvalifiserte lærere med stor hestefaglig bredde. Vi har lærling som bl.a. står for opplæring av elever i stallarbeid. Vi har en flott utendørs treningsarena som ligger skjermet til for trafikk og andre forstyrrelser. (Den innendørs kommer snart...). Siste skoleår hadde rundt 80 elever praktiske øvinger med hest i løpet av skoleåret. Det høge tallet skyldes at alle elever ved Vg1 naturbruk nå blir tilbudt ei kort innføring i hold og bruk av hest.

Mine tanker om videre utvikling av hesteopplæringa på Skjetlein vil være å fortsette arbeidet med å styrke standard på anlegget. Gode treningsforhold for hestene er alfa omega for å gi gode læringsbetingelser hos elevene, samtidig som at det gir skolen et godt rykte om baneforhold, treningsmuligheter både ute og inne er høg. Gode skolehester er også vesentlig for om elever velger seg til hestefagene. Med økende tilbud om utdanning på hest i nærrområde, vil konkurransen om elevplasser spille en større rolle i framtida. Dette har vi allerede merket etter at Øya vgs. kom i gang med HH-fag.

Hesten brukes ikke på samme måte i dag som tidligere. I Norge var hesten trekkkraft i landbruk og skogbruk frem til traktoren kom på midten av 1900-tallet. I dag finnes bare en fjerdedel av det hesteantallet som var på 1950-tallet. Hest er i dag et sport- eller fritidsdyr for de fleste, men det blir stadig flere som har hest som næringsveg. Bare rundt Trondheimsområdet er det i de siste åra "blomstret" opp med utleiestaller, salgsheststaller, treningsstaller, avlsstaller og undervisningsstaller. Behovet for utstyrsbutikker, salmakere, hovslagere, veterinærer og andre alternative behandlingsterapeuter, fôrleverandører og undervisningspersonell øker i takt med hesteinteressen hos folk.

Om utviklingen fortsetter slik den har gjort de ti siste åra, vil utdanning på hest fortsette å være like aktuelt i framtida, og sannsynligvis etter hvert få enda større status. Å mestre en hest gir dessuten en personlig gevinst. Forskning viser at ungdom som driver mye med hest blir mer strukturert, får bedre selvtillitt og de utvikler empati og gode lederegenskaper. I tillegg utvikles praktiske ferdigheter, kreativitet, effektivitet og utholdenhet.

Evelyn Stene

Bilde: Fotograf: Oda Tørseth Hol

Her er undertegnede på kurs med en av skolehestene, Loke. Hesten går i dressur, hvor den setter det innvendige bakbeinet under kroppen (bæring), samtidig som den går sidevegs framover/på 3 spor og buer kroppen. Øvelsen kalles versade og er nokså krevende i kjøring. Dressurtrening er hardt arbeid og kan sammenlignes med styrketrening. Å "gå" dressur er viktig for å styrke hesten til å tåle å bli brukt av mennesker i ridning og kjøring. Stegene hos en hest i dressur blir lettere (nesten fjærende), og den balanserer seg slik at den blir fysisk mer holdbar. Slik kunne de tradisjonelt kuske drosje-hester som "gikk" år etter år på hard brostein i europeiske byer uten at den tok skade.